

การพัฒนาแบบการจัดการแข่งขันกีฬาตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม : กรณีศึกษายูยิตสู
กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 39 “แม่ฮ่องสอนเกมส์ 2023”

The Development of Sports Competition Managing Pattern Based on Environmentally
Friendly Approach : Case Study of Ju-Jitsu, 5th Region Qualifying of 39th Thailand
National Youth Games “2023 Mae Hong Son Games”

ดิฏฐชัย จันทรคุณา¹ อภิวันท์ โอนสูงเนิน² และอลงกร นามบุญจิต³

Dittachai Chankuna¹, Apiwan Ownsungnoen², and Alonggon Numboonjit³

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการกีฬา คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ประเทศไทย¹⁻³

Bachelor of Business Administration Program in Sports Management, Faculty of Liberal Arts,
Thailand National Sports University, Thailand¹⁻³

Corresponding author: c.dittachai@tnsu.ac.th¹

วันที่รับบทความ 9 มกราคม 2567

วันที่แก้ไขบทความ 25 มกราคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ 22 กุมภาพันธ์ 2567

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ ได้แก่ (1) ระบุสภาพปัญหาการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ย้อนหลัง 6 ครั้งที่ผ่านมา (2) พัฒนารูปแบบการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ตามโมเดลแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (3) ประเมินผล การจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 39 ตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม รูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงคุณภาพมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ คณะกรรมการ จัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 จำนวน 18 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน การวิจัยเชิงปริมาณมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 39 จำนวน 534 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบสอบถามแบบออนไลน์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการสรุปใจความสำคัญ และการพรรณนา วิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า (1) การแข่งขันยูยิตสู กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 มีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ชีวภาพจำนวนน้อย เกิดของเสียเหลือใช้จำนวนมาก ขาดการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และยัง ไม่สามารถสร้างมูลค่าเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (2) รูปแบบการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬา เยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ตามโมเดลแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยหลักการ สำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น เน้นการหมุนเวียนวัสดุอุปกรณ์ และใช้ระบบ ดิจิทัลเพื่อลดการสร้างคาร์บอน โดยมีค่าดัชนีความเหมาะสมจากการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันเท่ากับ 0.987

และ (3) ผลการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 39 ตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเกิดคุณค่าของการจัดการแข่งขันและประสบความสำเร็จในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: แนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประสิทธิภาพองค์กร การจัดการแข่งขันกีฬา ยูยิตสู แม่ฮ่องสอนเกมส์

Abstract

This research has three objectives; (1) to identify problem status of six consecutive Ju-Jitsu competitions managing in 5th Region Qualifying of 39th Thailand National Youth Games, (2) to develop pattern of the Jujutsu competition managing based on environmentally friendly approach, and (3) to evaluate the Jujutsu competition managing. The research design was mix-method. Qualitative approach enrolled key informants and 7 experts. 18 key informants were selected from the Jujutsu competition committees of 5th Region Qualifying of Thailand National Youth Games in last six tournaments. Quantitative approach recruited 534 Jujutsu participants of 5th Region Qualifying of 39th Thailand National Youth Games. Research instruments consists of semi-structure interview and online questionnaires. Analysis of the data with inductive approach and descriptive statistics. The results were found that; (1) the Jujutsu competition managing has less used the biological material, waste products were a lot, lack of environment impacts evaluation, and unable to creating value added for drawing stakeholders' attraction, (2) the pattern of Jujutsu competition managing based on environmentally friendly approach comprised of major principle as supporting the use of locally biological resources, emphasis on material circulation, and employ the digital system for Carbon reducing. Comparative Fit Index (CFI) from confirmatory factor analysis was at 0.987, and (3) the Jujutsu competition managing based on environmentally friendly approach creates the value of the competition managing and highest level of success.

Keywords: Environmentally friendly approach, organizational effectiveness, sports competition managing, Ju-Jitsu, Mae Hong Son games

บทนำ

กีฬาเยาวชนแห่งชาติเป็นมหกรรมกีฬาที่อยู่ในความรับผิดชอบของการกีฬาแห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการกีฬาของชาติให้ขยายไปทั่วประเทศ ปลุกฝังให้เยาวชนมีน้ำใจเป็นนักกีฬา และพัฒนาเป็นนักกีฬาทีมชาติ ผู้เข้าร่วมการแข่งขันต้องมีอายุระหว่าง 14 ถึง 18 ปี เริ่มจัดการแข่งขันครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2528 ณ จังหวัดนครราชสีมา โดยทำการแข่งขัน 7 ชนิดกีฬา หลังจากนั้นมีการเพิ่มชนิดกีฬาและจัดการแข่งขันทุก 1 ปี ซึ่งใน พ.ศ. 2567 จะเป็นการแข่งขันครั้งที่ 39 ณ จังหวัดราชบุรี และทำการแข่งขัน 46 ชนิดกีฬา ทั้งนี้ นักกีฬาที่จะเข้าร่วมการแข่งขันต้องผ่านการแข่งขันรอบคัดเลือกระดับภาคเพื่อเป็นตัวแทนนักกีฬาของแต่ละจังหวัดไปทำการแข่งขันในรอบสุดท้ายในระดับประเทศ ซึ่งจะแบ่งการแข่งขันรอบคัดเลือกเป็น 5 ภาค (Hassadinyares, Boonsiri, & Sattanurak, 2020) กีฬาเยาวชนแห่งชาติจึงถือเป็นการแข่งขันที่มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจำนวนมาก

กีฬาเยาวชนแห่งชาติเป็นมหกรรมกีฬาที่มีแนวโน้มกระตุ้นให้เกิดผลกระทบทางสังคมเศรษฐกิจจากการมีส่วนร่วมของนักกีฬาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั่วประเทศเช่นเดียวกับมหกรรมกีฬาอื่น (Chankuna, 2023) นอกจากนี้การแข่งขันรอบคัดเลือกระดับภาค โดยเฉพาะภาค 5 เป็นภาคที่มีจำนวนจังหวัดมากเป็นอันดับสองรองจากภาค 3 คือ 16 จังหวัด และมีจำนวนนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันประมาณ 1,000 คน (Hassadinyares et al., 2020) จึงมีความเป็นไปได้สูงว่าจะเกิดความต้องการใช้ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแข่งขัน เช่น การจองที่พักของนักกีฬาและผู้ฝึกสอนส่งผลให้ผู้ประกอบการมีรายได้เพิ่มขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงที่ไม่มีการจัดการแข่งขัน การเดินทางของนักกีฬาจากแต่ละจังหวัดทำให้ปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้น การรับประทานอาหารของผู้ตัดสินและเจ้าหน้าที่ที่มช่วยทำให้ผู้ประกอบการร้านอาหารในจังหวัดเจ้าภาพมีรายได้เพิ่มขึ้น หรือ การสั่งซื้อชุดกีฬาและอุปกรณ์การฝึกซ้อม/แข่งขันของทีมนักกีฬาก็ช่วยกระตุ้นให้เกิดการผลิตที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น อย่างไรก็ตาม นักวิชาการด้านการจัดการกีฬายังไม่นิยมทำการศึกษาถึงผลกระทบทางสังคมเศรษฐกิจจากการจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ จึงทำให้หลักฐานทางวิชาการเชิงประจักษ์ถูกค้นพบจำนวนน้อย (Chankuna et al., 2021; Chutipongdech, & PHOB-UDOM, 2022; Lakkhongkha, Pornpundejwittaya, & Silpcharu, 2023)

การจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจะเป็นการบุกเบิกแนวคิดในการจัดการเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของการแข่งขันอันจะทำให้เกิดความยั่งยืนทางสังคมและเศรษฐกิจ (Bugge, Hansen, & Klitkou, 2016; Chutipongdech, & PHOB-UDOM, 2022; D'Amato et al., 2017; Loiseau et al., 2016) อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายพัฒนาการกีฬาแห่งชาติในแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2566 – 2570 ที่มีนโยบายเร่งด่วนในการส่งเสริมการพัฒนากีฬาที่มีการบริหารจัดการ โดยคำนึงถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ทั้งยังเป็นส่งเสริมให้อุตสาหกรรมกีฬาเปลี่ยนข้อได้เปรียบ (Comparative Advantage) ที่ไทยมีจากหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม ให้เป็นความสามารถในการแข่งขัน (Competitive Advantage) ด้วยนวัตกรรม เพื่อให้เกิดเศรษฐกิจเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่เติบโตด้วยความมั่นคง แข่งขันได้ในระดับโลก เกิด

การกระจายรายได้สู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำ ชุมชนเข้มแข็ง มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามนโยบายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อววน.) (Research and Innovation Policy Council for Bio-Circular-Green Economy, 2022)

งานวิจัยนี้มีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนารูปแบบการจัดการแข่งขันกีฬาตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยใช้กรณีศึกษายูนิโตจากการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 39 “แม่ฮ่องสอนเกมส์ 2023” เนื่องจากหัวหน้าคณะผู้วิจัยได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานคณะกรรมการฝ่ายจัดการแข่งขัน อีกทั้งยูนิโตเป็นชนิดกีฬาที่ถูกรับรองในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติเพียง 6 ครั้ง ตั้งแต่ พ.ศ. 2559 ณ จังหวัดสุพรรณบุรี (พ.ศ. 2564 ยกเลิกการแข่งขัน) ซึ่งยังต้องการแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการแข่งขัน โดยผู้วิจัยตั้งคำถามในการวิจัยนี้จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ 1) สภาพปัญหาการจัดการแข่งขันยูนิโต กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ย้อนหลัง 6 ครั้งที่ผ่านมาเป็นอย่างไร 2) รูปแบบการจัดการแข่งขันยูนิโต กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างไร และ 3) ผลการจัดการแข่งขันยูนิโต กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 39 ตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างไร สำหรับผลจากการวิจัยครั้งนี้จะถูกเสนอเป็นต้นแบบให้นักจัดการกีฬา และผู้กำหนดนโยบายพิจารณาดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ระบุสภาพปัญหาการจัดการแข่งขันยูนิโต กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ย้อนหลัง 6 ครั้งที่ผ่านมา
2. พัฒนารูปแบบการจัดการแข่งขันยูนิโต กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3. ประเมินผลการจัดการแข่งขันยูนิโต กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 39 ตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับ 3 แนวคิดทฤษฎี ได้แก่ รูปแบบการจัดการแข่งขันกีฬาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง แนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และประสิทธิภาพองค์กรกีฬา โดยมีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบการจัดการแข่งขันกีฬาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบการจัดการแข่งขันกีฬารวมทั้งกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยมีรูปแบบที่เฉพาะเจาะจงแตกต่างกันตามบริบทและวัตถุประสงค์ในการจัดการ เมื่อ พ.ศ. 2557 พิชัยณรงค์ กองแก้ว นำเสนอรูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกาย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และข้อมูลย้อนกลับ โดยปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วย บุคลากร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ การจัดการ ขวัญกำลังใจ การตลาด

และเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่วนกระบวนการ ประกอบด้วย การวางแผน จัดองค์กร การนำ การจัดการความรู้ ในองค์กร การจัดกิจกรรม การควบคุม การรายงานผล และการปรับปรุงแก้ไข (Kongkaew, 2014) ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นรูปแบบการจัดการกีฬาแบบอนุรักษ์นิยมซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการของการจัดการ

ต่อมาใน พ.ศ. 2561 รูปแบบการจัดการแข่งขันวอลเลย์บอลโรงเรียนเพชรวิทยาคารถูกพัฒนาโดยมุ่งเน้นความยั่งยืนจาก 8 องค์ประกอบ ได้แก่ การวางแผน การพัฒนาประสิทธิภาพของบุคลากรทางการกีฬา เทคนิคการฝึกซ้อม ความยั่งยืนในการแข่งขัน การยอมรับซึ่งกันและกัน การสร้างเครือข่ายการทำงานเป็นทีม และความเป็นหนึ่งเดียว (Thawornprom, 2018) เมื่อเปรียบเทียบกับรูปแบบการจัดการกิจกรรมนันทนาการ การท่องเที่ยวและกีฬา ในพื้นที่ตำบลท่าขนุน อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี แล้วพบว่าจะมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีตัวแบบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ การมีส่วนร่วม (P) ประวัติศาสตร์ (H) อรรถประโยชน์ (U) การจัดการ (M) ความสนุกสนาน (E) และ ประสบการณ์ (E) ซึ่งมีชื่อเรียกว่า ท่าขนุนโมเดล หรือ ภูมิ (แทนด้วยอักษรย่อภาษาอังกฤษว่า PHUMEE) (Wongprasert, Kheovichai, & Boonkoun, 2023) นอกจากนี้ หากพิจารณารูปแบบการจัดการตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจะพบว่า มีการเสนอรูปแบบการจัดการโรงแรมสีเขียวเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในประเทศไทย ประกอบด้วยตัวแปร 2 กลุ่ม คือ ปัจจัยหลัก และปัจจัยรอง โดยปัจจัยหลัก ได้แก่ ราคา การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดการสิ่งแวดล้อมและพลังงาน การสื่อสาร และการบริหารทรัพยากรมนุษย์ สำหรับปัจจัยรอง ได้แก่ การมีส่วนร่วมกับชุมชนท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์ การประชาสัมพันธ์ การจัดจำหน่าย และการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Duangsa, Saorom, & Wongkam, 2019) จะเห็นได้ว่า แม้ว่ารูปแบบการจัดการแข่งขันกีฬาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องจะมีความแตกต่างกันตามสภาพพื้นที่และบริบทขององค์กร แต่ล้วนมีพื้นฐานที่สำคัญ คือ การจัดการที่มุ่งเน้นให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สำหรับการพัฒนารูปแบบการจัดการแข่งขันกีฬาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องล้วนมีกระบวนการหลักที่คล้ายคลึงกันคือ ระบุสภาพปัญหา พัฒนาหรือนำเสนอรูปแบบ และประเมินหรือทดลองใช้รูปแบบ (Duangsa et al., 2019; Kongkaew, 2014; Rattakul, Inprom, & Kaewchua, 2023; Thawornprom, 2018; Wongprasert et al., 2023) โดยการประเมินผลของการพัฒนารูปแบบจะมีวิธีการที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการเปรียบเทียบกับแนวปฏิบัติที่ดี (Kongkaew, 2014) ประเมินความพึงพอใจหลังการนำรูปแบบไปใช้จริง ในด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Thawornprom, 2018; Wongprasert et al., 2023) สนทนากลุ่ม (Duangsa et al., 2019) หรือการประเมินแบบผสมผสานโดยการประเมินผลการดำเนินการจัดการแข่งขัน ความพึงพอใจของผลการจัดการแข่งขัน ร่วมกับการสัมภาษณ์เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาการจัดการแข่งขัน (Rattakul et al., 2023) อย่างไรก็ตาม ยังไม่พบว่ามียานวิจัยที่พัฒนารูปแบบการจัดการแข่งขันกีฬาตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเป็นแนวคิดที่ถูกพัฒนามาจากทฤษฎีเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมและแนวคิดเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยระบบนิเวศ มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาด้านความยั่งยืน (Sustainable Development) ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และเป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับในระดับสากลสำหรับใช้แก้ปัญหาความท้าทายระดับโลก (Grand Challenge) แนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสนับสนุนการออกแบบผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตเพื่อให้เกิดของเสียน้อยที่สุด (Eco-design & Zero-Waste) ส่งเสริมการใช้ซ้ำ (Reuse, Refurbish, Sharing) และให้ความสำคัญกับการจัดการของเสียจากการผลิตและบริโภค ด้วยการนำวัตถุดิบที่ผ่านการผลิตและบริโภคแล้วเข้าสู่กระบวนการแปรสภาพเพื่อกลับมาใช้ใหม่ (Recycle, Upcycle) ซึ่งต่างจากระบบเศรษฐกิจแบบดั้งเดิม ที่เน้นการใช้ทรัพยากร การผลิต และการสร้างของเสีย (Linear Economy) (D'Amato, et al., 2017; Research and Innovation Policy Council for Bio-Circular-Green Economy, 2022)

แนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจึงมุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบบูรณาการ 3 ประเภท ประกอบด้วย เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) โดยเศรษฐกิจชีวภาพ (หรือเศรษฐกิจฐานชีวภาพ) เป็นรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางชีวภาพที่มีอยู่ในห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ของอุตสาหกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่วนเศรษฐกิจหมุนเวียน เป็นรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นการใช้วัสดุเพื่อการผลิตสินค้าและบริการอย่างเต็มวงจรชีวิตเพื่อลดของเสียในกระบวนการผลิตให้เหลือน้อยที่สุดหรือไม่เหลือเลย (Zero Waste) ด้วยกระบวนการผลิตสินค้า ใช้งาน นำกลับมาใช้ใหม่ ใช้เป็นวัตถุดิบซ้ำหรือผลิตใหม่ (Make-Use-Return/Recycle/Upcycle) และเศรษฐกิจสีเขียว เป็นรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของคนในสังคมให้มีความเท่าเทียมกัน ลดความเสี่ยง และผลกระทบในเชิงลบที่เกิดขึ้นต่อระบบนิเวศ และส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าผ่านการมีส่วนร่วมของคนในสังคม (Bugge et al., 2016; D'Amato, et al., 2017; Research and Innovation Policy Council for Bio-Circular-Green Economy, 2022)

แนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมถูกนำมาใช้ในประเทศไทยในชื่อโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อแก้ปัญหาค่าเสื่อมค่าทางสังคมและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ ซึ่งคณะรัฐมนตรีโดยการนำของนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2565 ในการนำโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และประกาศเป็นวาระแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564 เป็นต้นมา สำหรับวงการกีฬา ฐณวุฒิ ชูติพงศ์เดช และภพพิศลย์ ภพอุดม เสนอปีชี บลูปรินท์ (BCG Blueprint) ที่เป็นการนำแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมประยุกต์ใช้สำหรับการจัดการงานแข่งขันกีฬา ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 กำหนดหน้าที่ขององค์กรที่มีบทบาทในการจัดการแข่งขันกีฬา และขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์บทบาทและหน้าที่ของภาคส่วนในระบบนิเวศกีฬาตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีตัวอย่างการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของผู้มี

ส่วนร่วมในการจัดการแข่งขันกีฬา 3 ภาคส่วน ได้แก่ ผู้จัดงานแข่งขันกีฬา ธุรกิจสินค้าและบริการท่องเที่ยวเชิงกีฬา และสโมสรกีฬา (Chutipongdech, & PHOB-UDOM, 2022) อย่างไรก็ตาม ยังไม่พบว่ามืองค์กรกีฬานาบีซีจี บลูปรีนท์หรือแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมไปประยุกต์ใช้ในการจัดการแข่งขันกีฬา

ประสิทธิภาพขององค์กรกีฬา

ประสิทธิภาพขององค์กร (Organizational Effectiveness) เป็นแนวคิดที่ถูกนำเสนอและพัฒนาเป็นทฤษฎีโดยควินน์ และโรอาบอร์ (Quinn & Rohrbaugh, 1981, 1983) จนเกิดเป็นรูปแบบการสร้างคุณค่าความสามารถในการแข่งขัน (Competing Value Approach: CVA) โดยสามารถอธิบายรูปแบบการบริหารจัดการองค์กรกีฬา (พิตเนสเซ็นเตอร์) ที่บูรณาการการจัดการประสิทธิภาพขององค์กรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน มีดัชนีหรือเกณฑ์การประเมินประสิทธิภาพ ครอบคลุมทั้งผลผลิต คุณธรรมจริยธรรมและความสามัคคี ความมั่นคงและการควบคุม การระดมแหล่งทรัพยากรและความยืดหยุ่น ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Chankuna, 2018)

ประสิทธิภาพขององค์กรกีฬาในประเทศไทยได้รับการพิสูจน์แล้วว่าเป็นความสัมพันธ์ระหว่าง สาเหตุ (Means) ไปสู่ผลลัพธ์ (Ends) โดยสาเหตุประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การวางแผนและจัดองค์กร (Planning and Organizing) พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior) ลูกค้าสัมพันธ์ (Consumer Relation) และการบริหารงานบุคคล (Human Resource Management) ตามลำดับ ส่วนเหตุผลประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การบริการและผลิตภัณฑ์ (Service and Product) กลยุทธ์การตลาด (Marketing Strategy) การพัฒนาองค์กร (Organization Development) และเส้นทางอาชีพ (Career Path) (Chankuna, 2020) ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบเหล่านี้มีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการแข่งขันกีฬาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง (Duangsa et al., 2019; Kongkaew, 2014; Rattakul et al., 2023; Thawornprom, 2018; Wongprasert et al., 2023)

การนำทฤษฎีประสิทธิภาพขององค์กรกีฬามาใช้ในการจัดการการแข่งขันกีฬาตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจึงอาจเป็นการมุ่งเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งหมดเพื่อทำให้เกิดความยั่งยืนทั้งในมุมมองสังคมและเศรษฐกิจ กล่าวคือ ในมุมมองของเศรษฐกิจชีวภาพ ผู้จัดการแข่งขันกีฬาควรวางแผนในการใช้ทรัพยากรชีวภาพและวัสดุในท้องถิ่นโดยอาจเริ่มจากการส่งเสริมการบริโภคอาหารประจำถิ่น การใช้วัสดุชีวภาพในการรับประทานอาหารและเครื่องดื่ม เพื่อปรับพฤติกรรมผู้บริโภคและเป็นการสร้างคุณค่าให้กับท้องถิ่นอันจะนำไปสู่การสร้างโมเดลธุรกิจ (Business Model) ที่เกิดจากการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดสำหรับการจัดการแข่งขันกีฬา (Chankuna & Sriboon, 2022) ในมุมมองของเศรษฐกิจหมุนเวียน ผู้จัดการแข่งขันสามารถบริหารทรัพยากรบุคคลคือคณะกรรมการจัดการแข่งขันให้ใช้วัสดุอุปกรณ์ในการจัดการแข่งขันเพื่อลดของเสีย โดยการเปลี่ยนแปลงไปสู่ดิจิทัลและลดการใช้กระดาษหรือวัสดุที่สร้างของเสียอันถือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาองค์กรให้เกิดการเรียนรู้ (Chankuna et al., 2021, Chankuna, 2023) ในมุมมองเศรษฐกิจสีเขียวมีตัวอย่างเชิงประจักษ์แล้วจากการจัดการแข่งขันโตเกียวโอลิมปิก เมื่อ ค.ศ. 2020 โดยรัฐบาลญี่ปุ่นและคณะกรรมการจัดการแข่งขันให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยริเริ่มโครงการ

โตเกียว บิ๊ก แชนจ์ (Tokyo's Big Change) และโครงการซี ฟอเรส (Sea Forest) เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียว รวมทั้งโครงการโตเกียว 2020 (Tokyo 2020) ที่มีเป้าหมายพัฒนากรุงโตเกียวให้เป็นมหานครสีเขียวต้นแบบของโลก เช่น การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วยการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ การจัดการทรัพยากรด้วยการลดของเสียให้เป็นศูนย์ (Zero Wasting) อันมีผลผลิตที่สำคัญได้แก่ เหมืองแร่จากขยะพลาสติกจากการรวบรวมอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์จากของใช้ในบ้านทั่วประเทศญี่ปุ่นประมาณ 79,000 ตัน แทนรับรางวัลผลิตจากขวดและบรรจุภัณฑ์พลาสติกมากกว่า 24.5 ตัน (Sirirat, 2021) ซึ่งถือเป็นการจัดการ “สาเหตุ” เพื่อทำให้เกิด “ผลลัพธ์” ตามทฤษฎีประสิทธิภาพองค์กรกีฬา

ผู้วิจัยจึงมีความมุ่งหวังจัดการแข่งขันกีฬาตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยบูรณาการทฤษฎีประสิทธิภาพองค์กรกีฬา ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ กล่าวคือ จัดการทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแข่งขันที่ใส่ใจสุขภาพ เน้นการหมุนเวียนวัสดุอุปกรณ์ และใช้ระบบดิจิทัลเพื่อลดการปล่อยของเสีย อันจะทำให้เกิดการพัฒนาารูปแบบการจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อสร้างห่วงโซ่คุณค่าและเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

กรอบแนวคิด

งานวิจัยนี้ประยุกต์แนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมที่มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบบูรณาการ 3 ประเภท ประกอบด้วย เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) กับประสิทธิภาพองค์กรกีฬาที่มีเป้าหมายในการบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อนำไปสู่การนำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบและประเมินผลการจัดการแข่งขันยูนิโต กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 39 ซึ่งทำการแข่งขัน ณ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตเชียงใหม่

ระเบียบวิธีการวิจัย

ผู้วิจัยออกแบบการวิจัยเป็นแบบผสมวิธี (Mix-method Research) โดยการวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อระบุสภาพปัญหาการจัดการแข่งขันยูนิโตด้วยการสัมภาษณ์คณะกรรมการจัดการแข่งขันยูนิโต กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ย้อนหลัง 6 ครั้งที่ผ่านมา รวม 18 คน จากนั้นนำสภาพปัญหาที่พบไปพัฒนารูปแบบการจัดการแข่งขันยูนิโตตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและลงฉันทามติโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน ส่วนการวิจัยเชิงปริมาณจะใช้ในการยืนยันองค์ประกอบรูปแบบการจัดการแข่งขันยูนิโตตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และประเมินผลการจัดการแข่งขันยูนิโต กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 39 จากผู้มีส่วนร่วมในการจัดการแข่งขันยูนิโต จำนวน 534 คน สำหรับรายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวม และการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยเชิงคุณภาพ - กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ คณะกรรมการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ย้อนหลัง 6 ครั้งที่ผ่านมา ครั้งละ 3 คน รวม 18 คน ซึ่งเป็นการคัดเลือกจากคณะกรรมการจัดการแข่งขันในแต่ละฝ่าย ๆ ละ 1 คน ได้แก่ ฝ่ายอำนวยการ ฝ่ายเทคนิค และฝ่ายสถานที่ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ทำการคัดเลือกจากคุณสมบัติสำคัญ ได้แก่ สำเร็จการศึกษาปริญญาเอกด้านการจัดการหรือด้านบริหารธุรกิจกีฬา มีประสบการณ์ในการจัดการแข่งขันกีฬาระดับชาติหรือนานาชาติ และมีความรู้ความเข้าใจในแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและทฤษฎีประสิทธิภาพประสิทธิผลองค์กรกีฬา

งานวิจัยเชิงปริมาณ - ประชากรคือ ผู้มีส่วนร่วมกับการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 39 ประกอบด้วย คณะกรรมการจัดการแข่งขัน นักกีฬา เจ้าหน้าที่ทีม ผู้ชม แยกผู้มีเกียรติ และผู้สนับสนุนการแข่งขัน ซึ่งไม่ทราบจำนวนที่แน่นอน สำหรับกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามข้อตกลงของการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยันด้วยอัตราส่วนข้อคำถาม ต่อ จำนวนตัวอย่าง เท่ากับ 1 ต่อ 15 (Kyriazos, 2018) ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้มีข้อคำถามทั้งหมด 30 ข้อ (รายละเอียดในหัวข้อต่อไป) จึงต้องใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 450 คน แต่เพื่อป้องกันการเก็บข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างประมาณร้อยละ 20 คือ 90 คน ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายในงานวิจัยนี้ จึงเท่ากับ 540 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structure Interview) จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ฉบับแรก เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อระบุสภาพปัญหาการจัดการแข่งขันยูยิตสู ตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและประสิทธิภาพประสิทธิผลองค์กรกีฬาประกอบด้วยรายการข้อคำถาม 3 ข้อ คือ ข้อแรก ความสำเร็จในการจัดการแข่งขันยูยิตสู รอบคัดเลือกภาค 5 ข้อที่สอง ปัญหาการจัดการแข่งขันตามองค์ประกอบของแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และข้อที่สาม ปัญหาการจัดการแข่งขันตามองค์ประกอบประสิทธิภาพ สำหรับแบบสัมภาษณ์ฉบับที่สอง เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการแข่งขันยูยิตสู ประกอบด้วยรายการข้อคำถาม 2 ข้อ คือ ข้อแรก การจัดการแข่งขันกีฬาตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และข้อสอง การจัดการแข่งขันกีฬาตามทฤษฎีประสิทธิภาพประสิทธิผลองค์กรกีฬา

เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินผลการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 39 ตามองค์ประกอบรูปแบบการจัดการแข่งขันยูยิตสู ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ รวม 30 ข้อคำถาม ทุกคำถามเป็นคำถามเชิงบวกแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับของลิเกิร์ต ตั้งแต่ระดับ 5 หมายถึง การจัดการแข่งขันในข้อคำถามนั้นประสบความสำเร็จมากที่สุด จนถึงระดับ 1 หมายถึง การจัดการแข่งขันในข้อคำถามนั้นประสบความสำเร็จน้อยที่สุด และแปลความความหมายคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินความสำเร็จของการจัดการแข่งขันดังนี้ 1.00 ถึง 1.80 หมายถึง ประสิทธิภาพน้อยที่สุด 1.81 ถึง 2.60 หมายถึง ประสิทธิภาพน้อย 2.61 ถึง 3.40 หมายถึง ประสิทธิภาพปานกลาง

3.41 ถึง 4.20 หมายถึง ประสบความสำเร็จมาก และ 4.21 ถึง 5.00 หมายถึง ประสบความสำเร็จมากที่สุด ทั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือชุดเดียวกันในการยืนยันองค์ประกอบรูปแบบการจัดการแข่งขันยูนิโตสู

ผู้วิจัยทดสอบคุณภาพของแบบสอบถามจากการหาความตรง (Validity) และความเที่ยง (Reliability) ดังนี้ ทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ (Items Objective Congruence Index) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามในแต่ละองค์ประกอบ พบว่า มีข้อเสนอแนะให้แก้ไขรายการข้อคำถามเล็กน้อย แต่ไม่จำเป็นต้องตัดข้อคำถามออก ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 จากนั้นผู้วิจัยทดสอบความเที่ยงโดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบเก็บข้อมูลภาคสนามนำร่อง (Pilot Field Test) จากผู้มีส่วนร่วมในการจัดการแข่งขันมวยปล้ำ รอบคัดเลือกภาค 5 (แข่งขันก่อนยูนิโตสู) จำนวน 30 คน และวิเคราะห์ค่าครอนบาคอัลฟา (Cronbach's Alpha) ได้เท่ากับ 0.96 จึงสรุปได้ว่า แบบประเมินผลการจัดการแข่งขันยูนิโตสูมีความตรงและความเที่ยงสูง เหมาะสมสำหรับการนำไปเก็บข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวม

การวิจัยเชิงคุณภาพ คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากคณะกรรมการจัดการแข่งขันยูนิโตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ย้อนหลัง 6 ครั้งที่ผ่านมา ดังนี้ ครั้งที่ 1 กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 32 พ.ศ. 2559 เวียงพิงค์เกมส์ จ.เชียงใหม่ (รอบสุดท้าย ณ จังหวัดสุพรรณบุรี) ครั้งที่ 2 กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 33 พ.ศ. 2560 กว๊านพะเยาเกมส์ จ.พะเยา (รอบสุดท้าย ณ จังหวัดชุมพรและระนอง) ครั้งที่ 3 กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 34 พ.ศ. 2561 แม่ระมิงค์เกมส์ จ.เชียงใหม่ (รอบสุดท้าย ณ จังหวัดน่าน) ครั้งที่ 4 กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 35 พ.ศ. 2562 พิษณุโลกเกมส์ จ.พิษณุโลก (รอบสุดท้าย ณ จังหวัดบุรีรัมย์) ครั้งที่ 5 กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 37 พ.ศ. 2565 พะเยาเกมส์ จ.พะเยา (รอบสุดท้าย ณ จังหวัดพัทลุง) และครั้งที่ 6 กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 38 พ.ศ. 2566 พิจิตรเกมส์ จ.พิจิตร (รอบสุดท้าย ณ จังหวัดนครสวรรค์) โดยคณะผู้วิจัยทำการนัดหมายและขออนุญาตคณะกรรมการจัดการแข่งขันทำการสัมภาษณ์แบบออนไลน์ผ่านโปรแกรมซูม (Zoom) เป็นรายบุคคลในช่วงเดือนกันยายน ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2566

สำหรับการเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน คณะผู้วิจัยติดต่อประสานงานและขออนุญาตผู้ทรงคุณวุฒิทำการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า (Face to Face) เป็นรายบุคคลในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2566

การวิจัยเชิงปริมาณ คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลภาคสนามโดยเริ่มแปลงแบบประเมินผลการจัดการแข่งขันยูนิโตสูให้เป็นแบบออนไลน์ในกูเกิ้ลฟอร์ม (Google Form) จากนั้นฝึกอบรมผู้ช่วยวิจัยจำนวน 6 คน ให้เก็บข้อมูลด้วยขั้นตอนเดียวกัน โดยสังเกตความเป็นไปได้ในการขอความร่วมมือจากผู้มีส่วนร่วมกับการจัดการแข่งขันเพื่อเก็บข้อมูล ซึ่งใช้การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนั้นจึงขออนุญาต ชี้แจงวัตถุประสงค์ และประโยชน์จากการตอบแบบประเมิน โดยทำการเก็บข้อมูลในระหว่างการแข่งขันยูนิโตสูตั้งแต่วันที่ 23 ถึง 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 ซึ่งเมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมตอบแบบประเมินแล้ว

ผู้ช่วยวิจัยจะไม่รบกวนการตอบประเมินของกลุ่มตัวอย่าง โดยคณะผู้วิจัยจะเป็นผู้ติดตามคำตอบของกลุ่มตัวอย่างและนับจำนวนแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกวัน ทั้งนี้ แบบสอบถามที่สมบูรณ์มีจำนวนเท่ากับ 534 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพ หัวหน้าคณะผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์และวิเคราะห์คำตอบ โดยทำให้เกิดหลักความน่าเชื่อถือ (Trustworthiness) ซึ่งประกอบด้วยความน่าเชื่อถือ (Credibility) และความไว้วางใจได้ (Reliability) (Adler, 2022) ดังนี้ ความน่าเชื่อถือ เกิดจาก 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบแรก หัวหน้าคณะผู้วิจัย ซึ่งทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลและผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเองทุกคน มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี ในกระบวนการสัมภาษณ์ทั้งการสัมภาษณ์รายบุคคลและการดำเนินการสนทนากลุ่ม จึงสามารถควบคุมผู้ให้ข้อมูลให้ตอบคำถามตรงตามที่ต้องการคำตอบได้ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการสัมภาษณ์มีความโปร่งใส (Transparency) จากการดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยกระบวนการมาตรฐานเดียวกันแบบเป็นขั้นเป็นตอนทีละขั้นตอน และองค์ประกอบที่ 3 การวิเคราะห์คำตอบจากการสัมภาษณ์ดำเนินการโดยใช้รหัสแทนชื่อผู้ให้ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลแบบสามเส้า (Data Triangulation) โดยตรวจสอบข้อมูลจากการถอดเทปสัมภาษณ์ การจดบันทึก และการยืนยันคำตอบจากการสัมภาษณ์โดยตรงจากผู้ให้ข้อมูลและผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่วมกับคณะผู้วิจัย) กระบวนการวิเคราะห์คำตอบจากการสัมภาษณ์เป็นไปตามทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory) ใน 3 ขั้นตอน ได้แก่ การเปิดบทสัมภาษณ์ (Open Coding) การจัดหมวดหมู่บทสัมภาษณ์ (Axial Coding) (Strauss & Corbin, 1990) และการสรุปบทสัมภาษณ์ (Selective Coding) ซึ่งคณะผู้วิจัยใช้การสรุปข้อมูลแบบอุปมาน (Inductive Approach)

ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ขององค์ประกอบรูปแบบการจัดการแข่งขันยูนิตสูตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยใช้ดัชนีความเหมาะสมตามเกณฑ์ค่าวิกฤต (Cut-off criteria) ที่แนะนำโดยฮูและเบนท์เลอร์ (Hu & Bentler, 1999) ประกอบด้วย 5 ดัชนี ได้แก่ ค่าไค-สแควร์ สัมพัทธ์ (Relative χ^2) ค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA) ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) ดัชนีทักเกอร์-ลูวิส (Tucker-Lewis Index: TLI) และดัชนีค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standardized Root Mean Square Residual: SRMR) โปรแกรมที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ โปรแกรมเอ็มพลัส เวอร์ชัน 5.21 (Mplus 5.21) สำหรับการประเมินผลการจัดการแข่งขันยูนิตสู ถูกวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานด้วยโปรแกรมเอสพีเอสเอส เวอร์ชัน 21 (SPSS 21.0)

ผลการศึกษา

ผลการวิจัยจำแนกตามวัตถุประสงค์การวิจัยแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรก สภาพปัญหาการจัดการแข่งขันยูนิตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ส่วนที่สอง รูปแบบการจัดการแข่งขันยูนิตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่วนที่สาม ผลการจัดการ

แข่งขันยูยิตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 39 ตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สภาพปัญหาการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5

รายชื่อ नामแฝงคณะกรรมการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ย้อนหลัง 6 ครั้งที่ผ่านมา รวมจำนวน 18 คน แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายชื่อ नामแฝงคณะกรรมการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ย้อนหลัง 6 ครั้งที่ผ่านมา

ที่	ครั้งที่จัดการแข่งขันกีฬากีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5	ชื่อการแข่งขันจังหวัดเจ้าภาพ	นามแฝงคณะกรรมการจัดการแข่งขันยูยิตสู	จังหวัดเจ้าภาพการแข่งขันรอบสุดท้าย
1	ครั้งที่ 32 พ.ศ. 2559	เวียงพิงค์เกมส์ จ.เชียงใหม่	1) เวียงพิงค์ ก 2) เวียงพิงค์ ข 3) เวียงพิงค์ ค	สุพรรณบุรี
2	ครั้งที่ 33 พ.ศ. 2560	ก๊วนพะเยา เกมส์ จ.พะเยา	4) ก๊วน ก 5) ก๊วน ข 6) ก๊วน ค	ชุมพรและระนอง
3	ครั้งที่ 34 พ.ศ. 2561	แม่ระมิงค์เกมส์ จ.เชียงใหม่	7) แม่ระมิงค์ ก 8) แม่ระมิงค์ ข 9) แม่ระมิงค์ ค	น่าน
4	ครั้งที่ 35 พ.ศ. 2562	พิษณุโลกเกมส์ จ.พิษณุโลก	10) พิษณุ ก 11) พิษณุ ข 12) พิษณุ ค	บุรีรัมย์
5	ครั้งที่ 37 พ.ศ. 2565	พะเยาเกมส์ จ.พะเยา	13) พะเยา ก 14) พะเยา ข 15) พะเยา ค	พัทลุง
6	ครั้งที่ 38 พ.ศ. 2566	พิจิตรเกมส์ จ.พิจิตร	16) พิจิตร ก 17) พิจิตร ข 18) พิจิตร ค	นครสวรรค์

หมายเหตุ กีฬายาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 36 พ.ศ. 2564 รอบสุดท้าย ณ จังหวัดตราด ยกเลิกการแข่งขัน

ผลจากการวิเคราะห์คำตอบตามแบบสัมภาษณ์ฉบับแรกสามารถสรุปได้เป็น 3 ประการดังนี้ ประการแรก การจัดการแข่งขันยูยิตสู รอบคัดเลือกภาค 5 ทั้ง 6 ครั้งที่ผ่านมาถือว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง เนื่องจากสามารถจัดการแข่งขันได้ตามกำหนดระยะเวลาและงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจาก กกท. รวมทั้งสามารถคัดเลือกนักกีฬาตัวแทนระดับภาคได้ตามที่ กกท. กำหนด เช่น “...ผู้บริหารระดับจังหวัดแสดงความชื่นชมในการจัดการแข่งขัน แม้ว่าจะเป็นครั้งแรก...” (เวียงพิงค์ ค) “...เรามีการบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ...” (กว๊าน ก) “...ตัวแทนนักกีฬาของภาค 5 สามารถไปแข่งขันได้ในระดับชาติตามที่ กกท. กำหนด...” (พะเยา ข) อย่างไรก็ตาม ควรมีการประเมินความสำเร็จในการจัดการแข่งขันที่เป็นระบบและเป็นมาตรฐานจาก กกท. (เวียงพิงค์ ก, แม่ระมิงค์ ก, แม่ระมิงค์ ข, พิชณุ ก, พิจิตร ก)

ประการที่สอง การจัดการแข่งขันที่ผ่านมายังไม่มีกำหนดให้ดำเนินการตามองค์ประกอบของแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นรูปธรรม (เวียงพิงค์ ก, เวียงพิงค์ ข, กว๊าน ก, แม่ระมิงค์ ข, แม่ระมิงค์ ค, พิชณุ ก, พิชณุ ข, พิชณุ ค, พะเยา ก, พะเยา ข, พิจิตร ก, พิจิตร ข) แต่ถ้าคำนึงถึงองค์ประกอบเศรษฐกิจ 3 ด้านของแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมจะพบว่า คณะกรรมการจัดการแข่งขันยังขาดความรู้ความเข้าใจในแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างลึกซึ้งเพียงพอที่จะนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง เช่น “...มีการใช้วัสดุอุปกรณ์ชีวภาพจำนวนน้อย...” (เวียงพิงค์ ค, กว๊าน ค, พิชณุ ค, พะเยา ค, พิจิตร ค) “...เกิดของเสียเหลือใช้จำนวนมาก...” รวมทั้ง “...ขาดการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม...” (เวียงพิงค์ ก, กว๊าน ข, แม่ระมิงค์ ก, พิชณุ ก, พะเยา ก, พะเยา ข, พิจิตร ข, พิจิตร ค) และประการที่สาม การจัดการแข่งขันตามองค์ประกอบประสิทธิผลองค์กรกีฬายังไม่สามารถเพิ่มมูลค่าเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งจะเห็นได้จากจำนวนผู้ชมและผู้สนับสนุนการจัดการแข่งขันที่ยังมีน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับกีฬาชนิดอื่นในกีฬาเยาวชนแห่งชาติ (เวียงพิงค์ ก, เวียงพิงค์ ข, กว๊าน ก, แม่ระมิงค์ ข, พิชณุ ก, พะเยา ก, พิจิตร ก)

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การแข่งขันยูยิตสู กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 มีการใช้วัสดุอุปกรณ์ชีวภาพจำนวนน้อย เกิดของเสียเหลือใช้จำนวนมาก ขาดการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และยังไม่สามารถสร้างมูลค่าเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2. รูปแบบการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 7 คน มีฉันทามติเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ว่าองค์ประกอบสำหรับรูปแบบฯ ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ 30 รายการ โดยแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดรายการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 บุคลากร ประกอบด้วย 5 รายการ ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถ การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ การใช้ภาวะผู้นำของประธานคณะกรรมการฝ่ายจัดการแข่งขัน การทำงานเป็นทีมของคณะกรรมการ (รวมทั้งผู้ตัดสินและเจ้าหน้าที่ทุกคน) และความตระหนักของคณะกรรมการในการจัดการแข่งขันตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (ผู้ทรงคุณวุฒิ ก, ข, ค, ง, จ, ฉ, ช)

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ ประกอบด้วย 3 รายการ ได้แก่ การสร้างคุณค่าของการจัดการแข่งขัน ด้วยแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การหมุนเวียนวัสดุอุปกรณ์ และ การใช้ระบบดิจิทัลเพื่อลดการสร้างคาร์บอน (ผู้ทรงคุณวุฒิ ก, ข, ค, ง, จ, ฉ, ช)

องค์ประกอบที่ 3 งบประมาณ ประกอบด้วย 3 รายการ ได้แก่ การใช้งบประมาณตามที่กำหนด การขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติม และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการกระตุ้นการซื้อจากผู้มีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬา (ผู้ทรงคุณวุฒิ ก, ข, ค, ง, จ, ฉ, ช)

องค์ประกอบที่ 4 เทคนิคกีฬา ประกอบด้วย 3 รายการ ได้แก่ มาตรฐานการตัดสิน การสื่อสารกับผู้มีส่วนร่วมให้เข้ากติกาการแข่งขัน และการจัดการข้อร้องเรียนในการตัดสิน (ผู้ทรงคุณวุฒิ ก, ข, ค, ง, จ, ฉ, ช)

องค์ประกอบที่ 5 สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย 4 รายการ ได้แก่ การเลือกสถานที่จัดการแข่งขันที่ส่งเสริมจุดเด่นของชุมชน การใช้สิ่งอำนวยความสะดวกจากความร่วมมือของคนในท้องถิ่น การกำจัดขยะหรือของเสียที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแข่งขันกีฬา และการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น (ผู้ทรงคุณวุฒิ ก, ข, ค, ง, จ, ฉ, ช)

องค์ประกอบที่ 6 อุปกรณ์กีฬาและวัสดุที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 5 รายการ ได้แก่ การเลือกอุปกรณ์การแข่งขันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การใช้อุปกรณ์การแข่งขันแบบหมุนเวียน การลดการใช้กระดาษและวัสดุสิ้นเปลือง การเพิ่มมูลค่าของอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการแข่งขัน และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการวัสดุที่ใช้ในการจัดการแข่งขัน (ผู้ทรงคุณวุฒิ ก, ข, ค, ง, จ, ฉ, ช)

องค์ประกอบที่ 7 อาหารและเครื่องดื่ม ประกอบด้วย 4 รายการ ได้แก่ การส่งเสริมให้ผู้มีส่วนร่วมการแข่งขันรับประทานอาหารที่มีชื่อเสียงในท้องถิ่น การใช้วัตถุดิบที่มีชื่อเสียงของท้องถิ่นในการประกอบอาหารหรือเครื่องดื่ม การกำจัดขยะหรือของเสียจากการรับประทานอาหารและเครื่องดื่มด้วยการหมุนเวียนให้เกิดประโยชน์ และการใช้ภาชนะและอุปกรณ์สำหรับการรับประทานอาหารและเครื่องดื่มที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ผู้ทรงคุณวุฒิ ก, ข, ค, ง, จ, ฉ, ช)

องค์ประกอบที่ 8 ความปลอดภัยและการเดินทาง ประกอบด้วย 3 รายการ ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมของการแข่งขันที่มีความปลอดภัยต่อนักกีฬา การวางแผนการเดินทางของคณะกรรมการจัดการแข่งขันโดยลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง (เดินทางร่วมกัน) และการจัดหาที่พักให้นักกีฬาและเจ้าหน้าที่ทีมเพื่อลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในการเดินทางไปแข่งขัน (ผู้ทรงคุณวุฒิ ก, ข, ค, ง, จ, ฉ, ช)

ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นในหลักการของรูปแบบการจัดการแข่งขันยูนิโตสุ กีฬาเยาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ที่สำคัญ 3 หลักการ ได้แก่ การส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น (ผู้ทรงคุณวุฒิ ก, ข, ง, ช) เน้นการหมุนเวียนวัสดุอุปกรณ์ (ผู้ทรงคุณวุฒิ ค, ง, จ, ฉ, ช) และใช้ระบบดิจิทัลเพื่อลดการสร้างคาร์บอน (ผู้ทรงคุณวุฒิ ก, ค, จ, ฉ)

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ดัชนีความเหมาะสมตามเกณฑ์ค่าวิกฤตสำหรับรูปแบบการจัดการแข่งขันยูนิโตสุตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แสดงดังตารางที่ 2 และค่าพารามิเตอร์สำหรับรูปแบบการจัดการแข่งขันยูนิโตสุตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ดัชนีความเหมาะสมตามเกณฑ์ค่าวิกฤตสำหรับรูปแบบการจัดการแข่งขันยูยิตสูตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (n = 534)

ดัชนีความเหมาะสม	เกณฑ์ค่าวิกฤต	ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน	การแปลผล
ค่าโค-สแควร์ สัมพัทธ์	< 2.00	1.742	เหมาะสม
ค่าดัชนีความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์	< .06 (or .05)	0.021	เหมาะสม
ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ	> .95	0.987	เหมาะสม
ดัชนีทักเกอร์-ลูวิส	> .95	0.975	เหมาะสม
ดัชนีการากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	< .08 (or .10)	0.041	เหมาะสม

ตารางที่ 3 ค่าพารามิเตอร์สำหรับรูปแบบการจัดการแข่งขันยูยิตสูตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (n = 534)

ปัจจัย (ลำดับ)	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน	ค่าที่	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง
1) บุคลากร (1)	.957*	269.095	.004	.915
2) กระบวนการ (2)	.954*	273.105	.003	.910
3) งบประมาณ (5)	.929*	192.825	.005	.863
4) เทคนิคกีฬา (6)	.912*	157.938	.006	.831
5) สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก (4)	.937*	259.918	.004	.879
6) อุปกรณ์กีฬาและวัสดุที่เกี่ยวข้อง (8)	.886*	124.859	.007	.785
7) อาหารและเครื่องดื่ม (7)	.892*	168.441	.005	.797
8) ความปลอดภัยและการเดินทาง (3)	.938*	249.085	.004	.880

*p < 0.05 (มีนัยสำคัญทางสถิติเปรียบเทียบกับโมเดลที่ตัวแปรไม่สัมพันธ์กันเลย)

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการจัดการแข่งขันยูยิตสูตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าดัชนีความเหมาะสมทั้ง 5 ค่าเหมาะสมตามเกณฑ์ค่าวิกฤต สำหรับตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า 8 องค์ประกอบตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมถูกสกัดเป็นรูปแบบการจัดการแข่งขันยูยิตสูอย่างเหมาะสมและมีนัยสำคัญทางสถิติทุกปัจจัย โดยมี

ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ บุคลากร (.957) กระบวนการ (.954) ความปลอดภัยและการเดินทาง (.938) สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก (.937) งบประมาณ (.929) เทคนิค กิฬา (.912) อาหารและเครื่องดื่ม (.892) และอุปกรณ์กีฬาและวัสดุที่เกี่ยวข้อง (.886) นอกจากนี้ ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสองของทุกปัจจัยมีค่ามากกว่า .400 ซึ่งถือว่ามีความเหมาะสมในการอธิบาย รูปแบบการจัดการแข่งขันยูยิตสู (Kline, 2015)

สรุปได้ว่า รูปแบบการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ และมีหลักการสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น เน้นการหมุนเวียนวัสดุอุปกรณ์ และใช้ระบบดิจิทัลเพื่อลดการสร้างคาร์บอน

3. ผลการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 39 ตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ผลการประเมินการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 39 แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการประเมินการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ครั้งที่ 39 (n = 534)

ที่	องค์ประกอบ (ลำดับ)	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความหมาย
1	บุคลากร (1)	4.44	0.58	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
1.1	การแต่งตั้งคณะกรรมการที่มีความรู้ความสามารถ	4.69	0.44	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
1.2	การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ	4.67	0.47	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
1.3	การใช้ภาวะผู้นำของประธานคณะกรรมการฝ่ายจัดการแข่งขัน	4.48	0.50	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
1.4	การทำงานเป็นทีมของคณะกรรมการ (รวมทั้งผู้ตัดสินและเจ้าหน้าที่ทุกคน)	4.35	0.66	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
1.5	ความตระหนักของคณะกรรมการในการจัดการแข่งขันตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	4.02	0.82	ประสบความสำเร็จมาก
2	กระบวนการ (2)	4.43	0.57	ประสบความสำเร็จมาก
2.1	การสร้างคุณค่าของการจัดการแข่งขันด้วยแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	4.82	0.38	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
2.2	การหมุนเวียนวัสดุอุปกรณ์	4.41	0.49	ประสบความสำเร็จมากที่สุด

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบ (ลำดับ)	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลความหมาย
2.3	การใช้ระบบดิจิทัลเพื่อลดการสร้างคาร์บอน	4.54	0.50	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
3	งบประมาณ (5)	4.21	0.65	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
3.1	การใช้งบประมาณตามที่กำหนด	4.42	0.49	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
3.2	การขอรับการสนับสนุนเพิ่มเติม	3.80	0.84	ประสบความสำเร็จมาก
3.3	การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการกระตุ้นการซื้อจากผู้มีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬา	3.88	0.93	ประสบความสำเร็จมาก
4	เทคนิคกีฬา (6)	4.18	0.69	ประสบความสำเร็จมาก
4.1	มาตรฐานการตัดสิน	4.60	0.49	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
4.2	การสื่อสารกับผู้มีส่วนร่วมให้เข้ากติกาการแข่งขัน	4.19	0.70	ประสบความสำเร็จมาก
4.3	การจัดการข้อร้องเรียนในการตัดสิน	4.41	0.49	ประสบความสำเร็จมาก
5	สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก (4)	4.30	0.59	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
5.1	การเลือกสถานที่จัดการแข่งขันที่ส่งเสริมจุดเด่นของชุมชน	4.63	0.48	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
5.2	การใช้สิ่งอำนวยความสะดวกจากความร่วมมือของคนในท้องถิ่น	3.81	0.71	ประสบความสำเร็จมาก
5.3	การกำจัดขยะหรือของเสียที่เกี่ยวข้องกับการจัดการแข่งขันกีฬา	4.14	0.76	ประสบความสำเร็จมาก
5.4	การส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น	4.52	0.50	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
6	อุปกรณ์กีฬาและวัสดุที่เกี่ยวข้อง (8)	4.06	0.82	ประสบความสำเร็จมาก
6.1	การเลือกอุปกรณ์การแข่งขันที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	4.14	0.77	ประสบความสำเร็จมาก
6.2	การใช้อุปกรณ์การแข่งขันแบบหมุนเวียน	4.43	0.50	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
6.3	การลดการใช้กระดาษและวัสดุสิ้นเปลือง	4.66	0.47	ประสบความสำเร็จมากที่สุด

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ที่	องค์ประกอบ (ลำดับ)	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลความหมาย
6.4	การเพิ่มมูลค่าของอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการแข่งขัน	3.81	1.05	ประสบความสำเร็จมาก
6.5	การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการวัสดุที่ใช้ในการจัดการแข่งขัน	3.28	1.32	ประสบความสำเร็จปานกลาง
7	อาหารและเครื่องดื่ม (7)	4.11	0.79	ประสบความสำเร็จมาก
7.1	การส่งเสริมให้ผู้มีส่วนร่วมการแข่งขันรับประทานอาหารที่มีชื่อเสียงในท้องถิ่น	4.76	0.42	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
7.2	การใช้วัตถุดิบที่มีชื่อเสียงของท้องถิ่นในการประกอบอาหารหรือเครื่องดื่ม	4.63	0.48	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
7.3	การกำจัดขยะหรือของเสียจากการรับประทานอาหารและเครื่องดื่มด้วยการหมุนเวียนให้เกิดประโยชน์	4.06	0.48	ประสบความสำเร็จมาก
7.4	การใช้ภาชนะและอุปกรณ์สำหรับการรับประทานอาหารและเครื่องดื่มที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	3.91	0.81	ประสบความสำเร็จมาก
8	ความปลอดภัยและการเดินทาง (3)	4.31	0.57	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
8.1	การจัดสภาพแวดล้อมของการแข่งขันที่มีความปลอดภัยต่อนักกีฬา	4.71	0.45	ประสบความสำเร็จมากที่สุด
8.2	การวางแผนการเดินทางของคณะกรรมการจัดการแข่งขันโดยลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง (เดินทางร่วมกัน)	4.26	0.44	ประสบความสำเร็จมาก
8.3	การจัดหาที่พักให้นักกีฬาและเจ้าหน้าที่ทีมเพื่อลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในการเดินทางไปแข่งขัน	3.78	0.69	ประสบความสำเร็จมาก
	เฉลี่ยรวม	4.26	0.66	ประสบความสำเร็จมากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า การจัดการแข่งขันครั้งนี้ประสบความสำเร็จในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.26 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.66) องค์ประกอบที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด คือ บุคลากร (ค่าเฉลี่ย 4.44

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58) องค์ประกอบที่ประสบความสำเร็จน้อยที่สุด คือ อุปกรณ์กีฬาและวัสดุที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย 4.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82) รายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการแข่งขันเห็นคุณค่าของการจัดการแข่งขัน (ค่าเฉลี่ย 4.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.38) รายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การจัดหาที่พักให้นักกีฬาและเจ้าหน้าที่ทีมเพื่อลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในการเดินทางไปแข่งขัน (ค่าเฉลี่ย 4.78 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69)

อภิปรายผล

งานวิจัยนี้ค้นพบข้อสรุปที่สำคัญ 3 ประการอันนำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัยดังนี้ ประการแรก การแข่งขันยูยิตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 มีการใช้วัสดุอุปกรณ์ชีวภาพจำนวนน้อย เกิดของเสียเหลือใช้จำนวนมาก ขาดการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และยังไม่สามารถสร้างมูลค่าเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งถือเป็นสภาพปัญหาที่พบได้บ่อยในการจัดการแข่งขันกีฬาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง (Duangsa et al., 2019; Wongprasert et al., 2023) สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า นโยบายของรัฐบาลในการขับเคลื่อนแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมต้องได้รับการทบทวน โดยเฉพาะในมิติของการจัดการแข่งขันกีฬาในประเทศไทย ผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาจศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีจากการจัดการแข่งขันมหกรรมกีฬาที่ประสบความสำเร็จโดยมีแนวคิดสอดคล้องกับแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น โตเกียว 2020 โอลิมปิกเกมส์ จัดการแข่งขันภายใต้คำขวัญ United by Emotion ซึ่งอาจแปลได้ว่า ความรู้สึกหล่อหลอมเป็นหนึ่งเดียว และให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Sirirat, 2021) หรือการดำเนินงานของธุรกิจภาคการเกษตรที่แสดงให้เห็นว่าผลการดำเนินงานขององค์กร ทั้งด้านที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน มีความสัมพันธ์ต่อแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Jeenaboonrueang, 2022)

ประการที่สอง รูปแบบการจัดการแข่งขันยูยิตสู กีฬายาวชนแห่งชาติ รอบคัดเลือกภาค 5 ตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ และมีหลักการสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมการใช้ทรัพยากรชีวภาพในท้องถิ่น เน้นการหมุนเวียนวัสดุอุปกรณ์ และใช้ระบบดิจิทัลเพื่อลดการสร้างคาร์บอน สอดคล้องกับรูปแบบการสร้างคุณค่าความสามารถในการแข่งขันขององค์กรกีฬา (Chankuna, 2018; Chankuna, 2020) แสดงให้เห็นว่า การจัดการองค์กรกีฬาโดยคำนึงถึง สาเหตุ และผลลัพธ์ สามารถประยุกต์ได้การดำเนินงานขององค์กรกีฬา อีกทั้งมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการแข่งขันกีฬาและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการของการจัดการ (Kongkaew, 2014) การมุ่งเน้นความยั่งยืน (Thawornprom, 2018) หรือการสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขัน (Duangsa et al., 2019) นอกจากนี้ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการแข่งขันกีฬา ไม่ว่าจะเป็นผู้จัดการแข่งขันกีฬา เจ้าของธุรกิจสินค้าและบริการด้านการกีฬา รวมทั้งสโมสรกีฬา ควรพิจารณาบริหารจัดการทรัพยากรภายในองค์กรตามค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานร่วมกับรายการในแต่ละองค์ประกอบที่มีค่ามากที่สุดเป็นอันดับแรก ได้แก่ ลำดับที่ 1 บุคลากร ควรแต่งตั้งคณะกรรมการจากบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน ใช้ภาวะผู้นำของประธานคณะกรรมการฝ่ายจัดการแข่งขันให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงานเป็นทีมของผู้

ตัดสินและเจ้าหน้าที่ทุกคน และสร้างความตระหนักของคณะกรรมการในการจัดการแข่งขันตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลำดับที่ 2 กระบวนการ ควรสร้างคุณค่าของการจัดการแข่งขันด้วยแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลำดับที่ 3 ความปลอดภัย ควรจัดสภาพแวดล้อมของการแข่งขันที่มีความปลอดภัยต่อนักกีฬา (และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์กร) ลำดับที่ 4 สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ควรเลือกสถานที่จัดการแข่งขันที่ส่งเสริมจุดเด่นของชุมชน ซึ่งเปรียบเทียบกับการใช้กลยุทธ์ด้านสถานที่ในส่วนประสมทางการตลาด (Baohinlad & Chankuna, 2022) ลำดับที่ 5 งบประมาณ ต้องใช้งบประมาณตามที่กำหนด ร่วมกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการกระตุ้นการซื้อจากผู้มีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬา ลำดับที่ 6 เทคนิคกีฬา ต้องรักษามาตรฐานการตัดสิน รวมทั้งมีระบบจัดการข้อร้องเรียนในการตัดสิน ลำดับที่ 7 อาหารและเครื่องดื่ม ควรส่งเสริมให้ผู้มีส่วนร่วมการแข่งขันรับประทานอาหารที่มีชื่อเสียงในท้องถิ่น รวมทั้งใช้วัตถุดิบที่มีชื่อเสียงของท้องถิ่นในการประกอบอาหารหรือเครื่องดื่ม และลำดับที่ 8 อุปกรณ์กีฬาและวัสดุที่เกี่ยวข้อง ควรมีแนวทางลดการใช้กระดาษและวัสดุสิ้นเปลือง และใช้อุปกรณ์การแข่งขันแบบหมุนเวียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ประการที่สาม ผู้มีส่วนร่วมในการจัดการแข่งขันเห็นคุณค่าของการจัดการแข่งขัน โดยการจัดการแข่งขันครั้งนี้ประสบความสำเร็จในระดับมากที่สุด โดยการดำเนินการที่มีค่าเฉลี่ยการประสบความสำเร็จสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ การสร้างคุณค่าของการจัดการแข่งขันด้วยแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (4.82) การส่งเสริมให้ผู้มีส่วนร่วมการแข่งขันรับประทานอาหารที่มีชื่อเสียงในท้องถิ่น (4.76) และการจัดสภาพแวดล้อมของการแข่งขันที่มีความปลอดภัยต่อนักกีฬา (4.71) ตามลำดับ เนื่องจากการจัดการแข่งขันในครั้งนี้ มีการรณรงค์ให้ผู้มีส่วนร่วมรับรู้คุณค่าของการจัดการแข่งขันตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งถือเป็นการแข่งขันแรกที่ริเริ่มนำแนวคิดนี้มาดำเนินการ อีกทั้งยังมีการสนับสนุนให้ร้านค้าใช้วัตถุดิบภายในท้องถิ่นและจำหน่ายอาหารที่มีชื่อเสียงในท้องถิ่น เช่น ไข่ใบทองหล่อไส้บัว ไข่ตอกสานเป็นสายหัวถุ้งน้ำตม เป็นต้น รวมทั้งจัดสนามการแข่งขันให้มีมาตรฐานตามสหพันธ์กีฬายูนิสคูและการกีฬาแห่งประเทศไทย ซึ่งถือเป็นหลักฐานที่สนับสนุนการจัดการ “สาเหตุ” เพื่อทำให้เกิด “ผลลัพธ์” ตามทฤษฎีประสิทธิผลองค์กรกีฬา (Chankuna, 2018; Chankuna, 2020) รวมทั้งแสดงให้เห็นว่า การจัดการแข่งขันกีฬาตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมช่วยผลักดันเศรษฐกิจให้เติบโต มีความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามนโยบายด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อววน.) (Research and Innovation Policy Council for Bio-Circular-Green Economy, 2022)

อย่างไรก็ตาม แนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมถูกนำมาใช้ในการจัดการแข่งขันกีฬายูนิสคูครั้งนี้เป็นครั้งแรก จึงพบว่า บางองค์ประกอบของการจัดการแข่งขันต้องได้รับการปรับปรุง สร้างความเข้าใจแก่คณะกรรมการและผู้มีส่วนร่วมในการจัดการแข่งขัน โดยเฉพาะองค์ประกอบของอุปกรณ์กีฬาและวัสดุที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ยการประสบความสำเร็จเท่ากับ 4.06) เนื่องจากอุปกรณ์กีฬายูนิสคูที่เป็นมาตรฐานจะผลิตจากต่างประเทศ จึงยังไม่สามารถส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการวัสดุที่ใช้ในการจัดการแข่งขัน และยังต้องการการเพิ่มมูลค่าของอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการแข่งขัน ซึ่งถือว่าเป็นอุปสรรค

สำคัญเช่นเดียวกับการจัดการแข่งขันวอลเลย์บอลเพื่อให้เกิดความยั่งยืน (Thawornprom, 2018) และการจัดกิจกรรมนันทนาการ การท่องเที่ยวและกีฬา โดยชุมชนมีส่วนร่วม (Wongprasert et al., 2023)

ผลจากงานวิจัยนี้สร้างคุณค่าต่อวงวิชาการว่าแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสามารถประยุกต์ใช้ได้จริงกับการจัดการแข่งขันกีฬา นอกจากนี้ หลักฐานเชิงประจักษ์จากผลการวิจัยสนับสนุนว่า การสร้างคุณค่าของการจัดการแข่งขันด้วยแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมถือเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการจัดการแข่งขันกีฬาให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในท้องถิ่น ดังนั้น ผู้จัดการและผู้กำหนดนโยบายในองค์กรควรพิจารณาจัดการองค์กรให้มีความยืดหยุ่นตามบริบทและสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. การกีฬาแห่งประเทศไทยควรทบทวนมาตรการและนโยบาย เพื่อส่งเสริมให้คณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาทุกระดับมีความรู้ความเข้าใจในการนำแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมไปประยุกต์ใช้ในการจัดการแข่งขันกีฬาที่การกีฬาแห่งประเทศไทยรับผิดชอบ
2. การกีฬาแห่งประเทศไทยควรสามารถพิจารณารูปแบบการจัดการแข่งขันกีฬายูนิโตสุ 8 องค์ประกอบนี้ไปพัฒนาให้เป็นมาตรฐานสำหรับการจัดการแข่งขันกีฬาภายในประเทศ โดยอาจจัดทำเป็นคู่มือและดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ
3. การกีฬาแห่งประเทศไทยอาจทำข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานในกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาเพื่อสร้างคุณค่าของการจัดการแข่งขันด้วยแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมผ่านการสร้างอำนาจอ่อน (Soft Power)

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาแบบการจัดการแข่งขันกีฬาตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในชนิดกีฬารอื่นที่มีการจัดการแข่งขันในกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ทั้งรอบคัดเลือกและรอบสุดท้าย
2. ควรมีการวิจัยเพื่อระบุปัจจัยเชิงสาเหตุของความสำเร็จในการจัดการแข่งขันกีฬาตามแนวทางที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจเป็นการศึกษาโดยใช้สถิติสมการรูปแบบโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM)

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอแสดงความขอบคุณต่อคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬายูนิโตสุทั้ง 18 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน รวมทั้งกลุ่มตัวอย่าง 534 คน รวมทั้งขอขอบคุณคำแนะนำอันทรงคุณค่าจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรรณิกา อินชนะ

บรรณานุกรม

- Adler, R. H. (2022). Trustworthiness in qualitative research. *Journal of Human Lactation*, 38(4), 598-602.
- Baohinlad, S., & Chankuna, D. (2022). Marketing mix factors affecting customer's decision making in purchase sports equipment products through Facebook application for business of customers in Muang district, Chon Buri province. *MUT Journal of Business Administration*, 19(1), 65-82.
- Bugge, M. M., Hansen, T., & Klitkou, A. (2016). What is the bioeconomy? A review of the literature. *Sustainability*, 8(7), 1-22.
- Chankuna, D. (2018). Confirmatory factor analysis of effective fitness centers in Bangkok metropolitan region. *Academic Journal Institute of Physical Education*, 10(1), 65-76.
- Chankuna, D. (2020). Structural equation model of effective fitness centers in Bangkok metropolitan and vicinity region). *Academic Journal of Thailand National Sports University*, 12(1), 85-96.
- Chankuna, D. (2023). *Managing for sport organizational effectiveness*. Bangkok: CU Press.
- Chankuna, D. (2023). Perception of FIFA World Cup Qatar 2022 socio-economic impacts in Chon Buri Sports City residents. *Srinakharinwirot Business Journal*, 14(1), 83-96.
- Chankuna, D., & Sriboon, N. (2022). Fitness center marketing in Thailand: Antecedents and consequences of COVID-19 pandemic. In: R. M. Crabtree & J. J. Zhang (Eds.). *Sport Marketing in a Global Environment: Strategic Perspectives* (pp. 34-50). Abingdon, United Kingdom: Routledge.
- Chankuna, D., Chanthonsarasom, A., Inchana, K., Sukdee, T., & Sriboon, N. (2021). Impact of COVID-19 on sport industry in Thailand. *Academic Journal of Thailand National Sports University*, 13(2), 263-276.
- Chutipongdech, T., & PHOB-UDOM, P. (2022). The BCG economy model and its application for sports event management in Thailand. *Journal of Sports Science and Technology*, 22(2), 13-31.
- D'Amato, D., Droste, N., Allen, B., Kettunen, M., Lahtinen, K., Korhonen, J., Leskinen, P., Matties, B. D., & Toppinen, A. (2017). Green, circular, bio economy: A comparative analysis of sustainability avenues. *Journal of Cleaner Production*, 168(1), 716-734.
- Duangsa, B., Saorom, V., & Wongkam, K. (2019). Green hotel management model for creating competitive advantage in Thailand. *Governance Journal*, 8(1), 476-496.

- Hassadinyares, P., Boonsiri, P., & Sattanurak, S. (2020). State anxiety of athletes under the sports development project for sports hero, region 5 participating at the 34th National Youth Games in Nan province. *Academic Journal of Thailand Sports University*, 12(3), 204-214.
- Hu, L. T. & Bentler, P. M. (1999). Cutoff criteria for fit indices in covariance structure analysis: conventional criteria versus new alternatives. *Structural Equation Modeling: A Multidisciplinary Journal*, 6(1), 1-55.
- Jeenaboonrueang, S. (2022). Driving business with BCG economy: A case study of Doitung grains partnership limited. *Academic Journal Phranakhon Rajabhat University*, 13(2), 48-65.
- Kline, R. B. (2015). *Principles and practice of structural equation modeling*. 4th ed. New York, NY: The Guilford Press.
- Kongkaew, P. (2014). The development a sport and exercise management model by subdistrict administrative organizations for elders operated in the upper North. *Rajabhat Chiangmai Research Journal*, 15(1), 15-26.
- Kyriazos, T. (2018). Applied psychometrics: Sample size and sample power considerations in factor analysis (EFA, CFA) and SEM in general. *Psychology*, 9(8), 2207-2230.
- Lakkhongkha, K., Pornpundejwittaya, P., & Silpcharu, T. (2023). Guidelines for the growth of SMEs in the Thai sports industry. *International Journal of Professional Business Review*, 8(5), 1-14.
- Loiseau, E., Saikku, L., Antikainen, R., Droste, N., Hansjürgens, B., Pitkanen, K., Leskinen, P. Kuikman, P. & Thomsen M. (2016). Green economy and related concepts: An overview. *Journal of Cleaner Production*, 139(15), 361-371.
- Quinn, R. E. & Rohrbaugh, J. (1981). A competing values approach to organizational effectiveness. *Public Productivity Review*, 5(2), 122-140.
- Quinn, R. E. & Rohrbaugh, J. (1983). A spatial model of effectiveness criteria: Towards a competing values approach to organizational analysis. *Management Science*, 29(3), 363-377.
- Rattakul, C., Inprom, P., & Kaewchua, S. (2023). Event management evaluation of Asian Unver 23 Fencing Championship 2019. *Journal of Health, Physical Education and Recreation*, 49(2), 202-216.
- Research and Innovation Policy Council for Bio-Circular-Green Economy (2022). *BCG in action: Development of Thailand's science, technology and innovation for bio-economy, circular economy and green economy [White paper]*. Retrieved from: https://www.nxpo.or.th/th/wp-content/uploads/2019/03/BCG_WhitePaper201811051.pdf, September 5, 2022.

- Sirirat, J. (2021). The past and present Tokyo Olympics: The promotion of national branding from peace-loving to green nation. *Japanese Studies Journal*, 38(1), 114-130.
- Strauss, A., & Corbin, J. (1990). *Basics of qualitative research: grounded theory procedures and techniques*. Newbury Park, CA: Sage.
- Thawornprom, S. (2018). Sustainable model of development for volleyball competition management of Petvittayakam school. *Journal of Roi Et Rajabhat University*, 12(2), 134-148.
- Wongprasert, J., Kheovichai, K., & Boonkoum, W. (2023). Developing a community participation model of recreation, tourism, and sport activities for Tha Kanun subdistrict, Thong Pha Phum district, Kanchanaburi province. *Integrated Social Science Journal, Faculty of Social Science and Humanities, Mahidol University*, 10(2), 192-211.